

Μιχαήλ ο κηπουρός και η ορθή «δίαιτα»

[Ορθοδοξία](#) / [Αγιολογία](#)

[Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος](#)

Φωστήρες που σκόρπισαν την λάμψη των μέσα στην νύχτα της αιχμαλωσίας, ποταμούς που πότισαν την ξεραμένη πίστη, άνθη εαρινά που κάρπισαν μέσα στον ζοφερό χειμώνα της σκλαβιάς καλεί τους Νεομάρτυρες ο Νικόδημος Αγιορείτης. Ένας τέτοιος νεαρός βλαστός της αττικής γης ήταν ο 18χρονος Μιχαήλ Πακνανάς (η Μπακνανάς), που τιμάει η Εκκλησία μας στις 9 Ιουλίου.

Γεννήθηκε στην Βλασσαρού, ιστορική συνοικία της Ακροπόλεως, όπου σωζόταν μέχρι προ τινος (1937) και το ομώνυμο εκκλησάκι της Παναγίας της Βλασσαρούς. Αυτή ήταν η ενορία του μικρού Μιχαήλ, όπου εκκλησιαζόταν τις Κυριακές και τρεφόταν με τον θείο λόγο του π. Νεκταρίου Πρέντζα, του εφημερίου, ο οποίος συγκέντρωνε τα παιδιά, μετά από το σχόλασμα, τους διηγούταν ιστορίες από τις γραφές και τους μάθαινε να ψέλνουν.

Ο Μιχαήλ αγαπούσε τα γράμματα και επιθυμούσε να διδαχθή περισσότερο, όμως οι γονείς του ήταν φτωχοί και δεν είχαν την δυνατότητα να τον σπουδάσουν, παρ’

ότι ήθελαν και οι ίδιοι να προοδεύση το παιδί των. Έτσι, ο πατέρας του, Αντώνιος, ευλαβής Χριστιανός, τον έπαιρνε από μικρό κοντά του στους κήπους όπου εργαζόταν ο ίδιος, στον Νέο Κόσμο, και όταν πλέον εκείνος δεν μπορούσε να πηγαίνει, συνέχισε ο γιός του την εργασία του κηπουρού. Φορτωνόταν από το πρωι τα κηπευτικά του και με το γαιδουράκι του προμήθευε τα γύρω χωριά της Αττικής.

Την περίοδο αυτήν επικρατούσε στην Ελλάδα επαναστατικός αναβρασμός λόγω των Ορλωφικών, που υποκινούνταν από τους Ρώσους στα πλαίσια του ρωσοτουρκικού πολέμου (1768-1774). Στις κρυφές μάλιστα συνάξεις των Αθηναίων, όπου «κατηχούνταν» για την εξέγερσή των, συμμετείχε σύμφωνα με πηγές και ο νεαρός Μιχαήλ, τα στήθη του οποίου φλόγιζε ο πόθος της λευτεριάς.

Κάποια μέρα του καλοκαιριού του 1771, που ο Μιχαήλ επέστρεφε από την κοπιαστική του εργασία και στάθηκε για λίγο με το γαιδουράκι του να ξαποστάση, οι Τούρκοι του είχαν στήσει καρτέρι και τον συνέλαβαν, με την κατηγορία ότι δήθεν προμήθευε με μπαρούτι τους κλέφτες των ορεινών της Αττικής. Η συκοφαντία, άλλωστε, ήταν ένα από τα συνήθη μέσα των Τούρκων, για να εξαναγκάσουν στην συνέχεια τον κατηγορούμενο να απαρνηθή την πίστη του και

να προσκυνήσει το Ισλάμ.

Έτσι, ο νεαρός Μιχαήλ φυλακίστηκε στην Ακρόπολη για τριάντα και πλέον ημέρες, όπου υπέστη πάμπολλα μαρτύρια, για να ομολογήσει την ενοχή του (!) και να σωθεί, εάν, βεβαίως, αλλαξοπιστήσει. Ο νεαρός όχι μόνον δεν μεταπείθονταν αλλά επαναλάμβανε συνεχώς την γνωστή φράση των νεομαρτύρων «δεν τουρκεύω». Εν τω μεταξύ οι Αθηναίοι, που είχαν πληροφορηθεί το συμβάν, πάσχιζαν, σε συνεργασία με τους δικούς του, να απελευθερώσουν το παλληκάρι, χωρίς όμως αποτέλεσμα, διότι τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν δεν ήταν αρκετά. Ωστόσο, ένας πιστός άνθρωπος, ονόματι Γεώργιος, κατάφερε να αποσπάσει την άδεια των Τούρκων και να εισέλθει στην φοβερή φυλακή, για να ενισχύσει τον Μιχαήλ. Το παραπάνω γεγονός δείχνει, πάντως, ότι, παρά τον γενικό φόβο και τρόμο των Τούρκων, δεν εξέλειπαν εντελώς η τόλμη και η γενναιότητα των υποδούλων και, ακόμη, η συγκινητική των προσφορά υπέρ των βασανιζομένων αδελφών των.

Τελικά, μπροστά στην ανυποχώρητη στάση του παλληκαριού οι Τούρκοι εγκατέλειψαν την προσπάθεια για τον εξισλαμισμό του και εξέδωσαν διάταγμα αποκεφαλισμού. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι, καθώς ο Μιχαήλ οδηγούνταν μέσα από τους δρόμους των Αθηνών στον τόπο του μαρτυρίου του, ζητούσε συγχώρηση από τους Αθηναίους που είχαν τολμήσει να συγκεντρωθούν, με τα λόγια: «Συγχωρήστε με, αδελφοί, και ο Θεός να συγχωρήσει και εσάς».

Έτσι, ο 18χρονος νέος παρέδωσε την ψυχή του στον Κύριο, έχοντας πρώτα ζητήσει συγγνώμη από τους αδελφούς, σύμφωνα με τα ευαγγελικά διδάγματα. Το λείψανό του περιμάζεψε ο παπα-Νεκτάριος, ο πνευματικός του, το ενταφίασε στον χώρο των στηλών του Ολυμπίου Διός, και χάραξε, όπως συνέβη και με άλλους νεομάρτυρες, σε μια από αυτές την επιγραφή: «1771 Ιουλίου 9, απεκεφαλίσθη ο Πακνανάς Μιχάλης». Τα τελευταία χρόνια, μάλιστα, τελείται, ανήμερα της εορτής του, υπαίθρια ακολουθία προς τιμή του στον χώρο του μαρτυρίου του.

Εν τέλει, τι να πρωτοθαυμάσει κανείς στην θυσία του νεαρού παλληκαριού; Το θάρρος και την τόλμη, με τα οποία αντιστάθηκε στους αγρίους βασανιστές του; Την υπομονή και καρτεριά που επέδειξε μέχρι τέλους; Η μήπως την σταθερότητα και την αμετακίνητη στάση του μπροστά στο μαρτύριο; Τίποτε, ασφαλώς, από τα παραπάνω δεν είναι τυχαίο. Όλα πηγάζουν από την πίστη του στον Θεό και την αγάπη του για την πατρίδα. Αυτήν την πολύτιμη παρακαταθήκη είχε λάβει ο νέος από τους γονείς και τον πνευματικό του και αυτήν κράτησε ευλαβικά μέχρι την τελευταία στιγμή της θυσίας του.

Αλήθεια, τι έχει να διδάξει στους σημερινούς νέους το παράδειγμα του νεομάρτυρος Μιχαήλ; Αυτός δεν διδάχθηκε πολλά γράμματα, όπως οι σύγχρονοι

«φωστήρες», που καυχώνται για τους τιμητικούς των τίτλους, ούτε είχε πολλούς δασκάλους, να τον καταρτίσουν, εκτός από τον ολιγογράμματο παπά της ενορίας του και τους αγράμματους γονείς του. Τι ήταν λοιπόν εκείνο που τον ενέπνευσε;

Ο πόθος να αποκτήσει εκείνα που δεν είχε, εκείνα που στερούνταν το γένος του και ο ίδιος, αυτός ακριβώς τον ενέπνευσε. Η ελπίδα για την απόκτηση των αφανών αλλά ανεκτίμητων αγαθών, της γνώσης, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, τον κινητοποίησε στον αγώνα του, αναπτέρωσε το ηθικό του, ενδυνάμωσε την πίστη του και τον κράτησε ζωντανό μέχρι τέλους. Κατά την ευαγγελική ρήση «έστιν πίστις ελπίζομένων υπόστασις, πραγμάτων έλεγχος ου βλεπομένων» (Εβρ., ια' 1).

Αυτή η πίστη που του δίδαξαν οι απλοϊκοί γονείς του και ο ταπεινός πνευματικός του ήταν τόσο φλογερή, ώστε να τον κάνει να θεωρεί τα πάντα «σκύβαλα», προκειμένου να κερδίσει την αγάπη του Χριστού (Φιλιπ., γ' 8).

Ας ευχηθούμε το παράδειγμα του νεαρού νεομάρτυρος Μιχαήλ, που είχε ως οδοδείκτη του τον πρωτόαθλο Χριστό και ως πρότυπο τους παλαιούς εκείνους αθλομάρτυρες να εμπνεύσει και τους σημερινούς νέους που έχουν χάσει, εν πολλοίς, τον δρόμο των και ζούν μέσα σε σύγχυση και σε απελπισία. Μόνον η πίστη σε στέρεα πρότυπα και σε δοκιμασμένες αξίες, σαν εκείνες που στήριξαν το γένος μας σε κρίσιμες στιγμές, όπως κατά την μακραίωνη δουλεία, και γαλούχησαν ολόκληρες γενιές καθημερινών ηρώων και μαρτύρων, μπορεί τελικά να βοηθήσει όλους μας και κυρίως τα νεαρά βλαστάρια μας να αποτινάξουν από πάνω των τα νοσηρά πάθη και τις ψυχοφθόρες εξαρτήσεις και να θέσουν, από την παρούσα ζωή, υγιείς στόχους και προοπτικές, με απώτερο στόχο την σωτηρία των.

Ο Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός, που τιμάται και ως προστάτης της διαιτολογίας, ας πρεσβεύη υπέρ πάντων ημών και ας μας φωτίσει να ακολουθούμε την ορθή δίαίτα, την κατά Χριστόν ζωή και πολιτεία, την μόνη που μπορεί να μας οδηγήσει με ασφάλεια στο ουράνιο ενδιαίτημα, την αιώνια Βασιλεία Του. Ας εμπιστευτούμε την πρότασή του, για να εύρωμε την υγεία μας και ζωή αληθινά χαρισάμενη. Αμήν! Γένοιτο!

PERMANENTLY_REMOVED